

Luonto-Liiton Itämeri-haasteen toimenpideohjelma

Luonto-Liitto pitää Helsingin ja Turun Itämeri-haastetta hyvänä askeleena Itämeren suojelussa ja kannustaa kaikkia liittymään mukaan. Nuorten luonnonharrastus- ja ympäristöjärjestönä Luonto-Liitto keskittyy Itämeri-toiminnassaan **ympäristökasvatukseen koulutukseen, tiedotukseen ja kannanottoihin**. Järjestö ottaa kantaa Itämeren ja vesistöjen tilaan ja tilan parantamiseen vaikuttamalla sekä yhteiskunnalliseen päätöksentekoon että kansalaisten toimintamahdollisuuksiin. Itämeri- ja vesistötoiminnassa tehdään yhteistyötä muiden järjestöjen ja kumppanien, kuten säätiöiden ja yritysten, kanssa. Tavoitteena on **sisä- ja rannikkovesien rehevöittävän hajakuormituksen vähentäminen, öljykuljetusten riskien vähentäminen sekä tulokaslajien haittojen ehkäisy**.

Luonto-Liiton Itämeri-ryhmän keskeisintä toimintaa on **yläkouluihin, lukioihin ja ammatillisille oppilaitoksille tarjottavat Itämeri-lähettilästunnit**. Koulut voivat tilata Itämeri-lähettilään vierailemaan maksutta luokassaan. Vuonna 2006 alkanut kiertue on tavoittanut jo yli 6000 oppilasta ja on tällä hetkellä yksi suurimmista ympäristöaiheisista koulukiertueista. Luonto-Liiton nuoret ovat koonneet materiaalin sekä kouluttavat vuosittain 30-50 nuorta opiskelijaa Itämeri-lähettiläiksi.

Luonto-Liitto vastaa Helsingin ja Turun Itämeri-haasteeseen laajentamalla Itämeri-koulukiertuettaan resurssien puitteissa sekä rannikolle että sisämaan valuma-alueelle. **Vuonna 2009 tavoitteena tavoitteena yli 300 Itämeri-tuntia** yläkouluihin, lukioihin ja ammatillisiin kouluihin, mikä on noin 30 % lisäys aiempiin vuosiin. Toteutuksesta vastaa Itämeri-jaosto ja osa-aikainen projektityöntekijä.

Suomenlahti-yhteistyöllä Viron ja Venäjän kanssa on pitkät perinteet 1990-luvulta asti leiritoiminnassa. Vuoden 2008 aikana Itämeri-ryhmä toteutti Itämeri-ympäristökasvatustyön kehittämisen Suomenlahden alueella -hankkeen, jossa Itämeri-lähettiläskiertuetta vietiin Pietariin ja Leningradin alueelle. Hankkeessa tuotettiin suomalaisen materiaalin pohjalta nuoria kiinnostava ja venäläisiin kouluihin sopiva Itämeri-materiaali sekä koulutettiin materiaalin käyttöä 13 opettajalle ja ympäristökasvattajalle sekä kolmelle ympäristöjärjestöjen työntekijälle. Lisäksi 18 nuorta koulutettiin luontoleirinjohtajiksi- ja ohjaajiksi pohjustamaan tulevaa leiriyhteistyötä. Koulutuksilla ja materiaaleilla on tuettu yhteistyökumppanien toimintaa ja hyviä käytäntöjä on vaihdettu. Rahoituksen varmistuessa jatketaan Itämeri-koulukiertueen vakiinnuttamista Pietarin ympäristössä, jossa aineisto on jo käytössä Pietarin alueen ympäristöopettajien verkostolla.

Mahdollisuuksien mukaan tutkitaan myös Itämeri-lähettilästoiminnan laajentamista muihin Itämeren rantavaltioihin. Tähän liittyen Luonto-Liitto osallistuu mm. Unescon Expert meeting on water and education -seminaariin keväällä 2009.

Luonto-Liitto lupaa myös tehostaa ympäristöpoliittista vaikuttamista ja **kehittää uusia matalan kynnyksen vaikuttamismenetelmiä** kansalaisten äänen saamiseksi paremmin kuuluviin vesiensuojelukysymyksissä. Vuonna 2007 Luonto-Liitto keräsi menestyksekkästi yli 500 nuoren kommentteja alueellisiin vesienhoitosuunnitelmiin, kun samaan aikaan viranomaiskuulemiseen tuli vain muutamia kommentteja.

Tavoite	Aikataulu	Vastuutaho	Mittarit	Rahoitus
Itämeri-koulukiertueen laajentaminen Suomessa 300 Itämeri-tuntia	2009 kevät- ja syyslukukausi	Projektityöntekijä, koulutettavat noin 60 Itämeri-lähettilästä ja Itämeri-jaoston vapaaehtoiset	Toteutuneet tunnit	Yritysyhteistyö Soda Stream, loppuvuosi osin avoin
Itämeri-koulukiertueen vakiinnuttaminen Pietarin alueella	2009 touko – joulukuu	Projektityöntekijä, Itämeri-jaoston vapaaehtoiset, pietarilainen Friends of the Baltic -järjestö	Toteutuneet koulutukset (venäläiset lähettiläiden määrä) ja toteutuneet Itämeri-tunnit	Hankerahoitus varmistumatta, lisäksi tarvitaan muuta rahoitusta
Ympäristöpoliittien vaikuttaminen ja matalan kynnyksen osallistumistapojen kehittäminen	2009-	Itämeri-jaoston vapaaehtoiset	Asiantuntijalausunnot, tiedotteet, mielipidekirjoitukset ja muu toiminta	Pääosin vapaaehtoistyönä, sisältyy järjestön perusrahoitukseen,
Itämeri-lähettilästoiminnan laajentamista muihin Itämeren rantavaltioihin	2009 – 2015	Itämeri-jaoston vapaaehtoiset	Koulutukset ja Itämeri-kiertueet muissa maissa	Hankesuunnittelu vielä kesken

Linkit:

Luonto-Liiton Itämeri-toiminnasta:

<http://www.luontoliitto.fi/ymparisto/itameri.html>

Itämeri-lähettilästoiminnasta:

<http://www.luontoliitto.fi/ymparisto/itameri/lahettilastoiminta.html>

Nuorille suunnattu Pisara meressä -kilpailu ja sen voittajatyöt, mm. Pimp da itämeri -peli

<http://www.luontoliitto.fi/ymparisto/itameri/pisarameressa.html>

Riikka Henttonen

Luonto-Liiton Itämeri-jaoston puheenjohtaja

Anna Kuhmonen

Luonto-Liiton Itämeri-koordinaattori

anna.kuhmonen@luontoliitto.fi